

NAGYTÉNYI ÚJSÁG

Nagyfőteny, Budafok, Budatétény és Díósd társadalmi és szépirodalmi folyóirata
MEGJELENIK MINDEN HÓNAP 1-ÉN ÉS 15-ÉN

Előfizetési ára:
Negyed évre P 1.—
Fél évre P 1'80

Szerkeszt :
TESSELY KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Nagyfőteny,
Március 15-iki ucca 12 szám

A sajtófőnök két beszéde

Ebben az országban alig van elfogultabb közéleti tényező: mint Rákóczy Imre, a miniszterelnökségi sajtóosztály kiváló vezetője. S mégis, az utóbbi hetekben kétszer talált módot és alkalmat arra, hogy az ország fontosabb problémáiról részben a fővárosi, részben a vidéki sajtó képviselői előtt szóljon. Az elhangzott nagyjelentőségű beszédek, az ő államférfiai értékeiről győzték meg hallgatóságát, s a sajtón keresztül az egész ország közvéleményét. Minden aktuális kérdéstről a nyíltsággal és őszinteséggel szólt, amely közéleti pályafutása alatt mindenkor jellemezte, s amely a magyar sajtó munkásai körében őszinte tiszteletet és megbecsülést váltott ki.

Ez a nyílt őszinteség minden kétséget eloszlat az emberek lelkében aziránt, hogy a felelős tényezők komolyan törekednek a fennálló kérdéseknek a nemzet érdekei szerint való megoldására. Aki a sajtót a magyar közélet egyik legszámottevőbb tényezőjének tekinti, örömmel és lelkesedéssel hallgatta Rákóczy Imre dr. nagyhorderejű kijelentéseit. Ezekben a kijelentésekben igazán nem kívánt a szónok bókolni egyetlen politikai irányzatnak sem, gondolatait és szavait azonban a teljes meggyőződés hatotta át.

A felelősségteljesebb pozícióban a nemzeti ügy érdekében állónak tartotta ő is megemlíteni azokat a tüneményeket, köztük a nemzeti jövedelem aránytalan elosztását — amelyek orvoslása nélkül a nyugodt fejlődés nem biztosítható és el nem képzelhető. Az olyan férfiaknak, mint amilyen a miniszterelnökségnek szerencsés kézzel megválasztott mostani sajtófőnöke, nem kell a falut bujniok és nagyképpen, könyvekben, cikksorozatokban találni fel az igazi vagy vélt sérelmeket az ország nyilvánosságára elé. Ő ezeket mind látja, s meggyőződéséül meg a biztosan nem a falukutatók munkáiból meríti, mert amidőn a falvak népének bajain kíván segíteni, a nemesen gondolkodó keresztény magyar ur szeretele és bajtársias együttérzése szól meg

lelküismeretében. Az az együttérzés, az a ragaszkodás, amely a Rákóczyakat mindig jellemezte, ha a föld elhagyott néperől volt szó. S ha a dicső fejedelem nem tudta tovább tűrni a nemes magyar nemzet sebeit és szenvedéseit, s egy világhatalommal ütközött meg, hogy ezeket orvosolja, épen úgy Rákóczy Imre sem hallgatja el legőszintébb véleményét, amidőn azokról az ipari, vagy pénzügyi nagyhatalmaságokról van szó, akiknek kíméletlen és önző árpolitikája épp úgy felszaggatják minden rendű és rangú magyarok sebeit, mint tették azt 250 évvel ezelőtt a központi bécsi kormány cseh zsoldosai.

Rákóczy Imre beszédeit a keresztény etikum hatotta át azoknak minden részleteiben. Meggyőződésünk, hogy a legelfogultabb magyar közéleti tényező ezzel a két beszéddel hasznos és értékes szolgáltatásokat tett a kormánynak, amelynek záradékait és a különféle kérdésekről vallott felfogását elvlegre legjobban ő ismerheti. Amidőn hallgattuk okos és logikus fejtegetését, egy-egy pillanatra úgy véltük olykor, hogy magát Darányi Kálmánt halljuk programot adni a szegedi színházban, azzal a különbséggel, hogy a közszerelethez és közbecsüléshez álló sajtófőnök talán közvetlenebb volt, s mi, a vidéki sajtó munkásai éppen azért szenteltünk fokozott figyelmet minden gondolatának, mert jól tudjuk, hogy benne egyik legjobb barátunkat és segíteni mindenkor kész jóakarónkat becsülhetjük. Kivételes szellemi és lelki gyönyörűség volt őt hallgatni, mert a magyar élet, a magyar bajok és a problémák egyik legalaposabb ismerője, egész lelkét feltárta akkor, amidőn a sajtó munkásaihoz szólt.

Bizunk benne, hogy ez az őszinteség, s az ő előkelő és nemes gondolkodása termékeny hatással lesz mindazokra, akiket korszak, vagy szerencsésük arra a kivételesen megbecsülésre méltó helyre állított, hogy tollal a kezükben a közvéleményt és a közhangulatot irányíthatják.

Készüljünk fel a közelgő községi választásokra — mondotta Marastoni László képviselő a Nemzeti Egység gyűlésén

A bíró, törvénybíró, pénztáros, közgyám, 12 előjáró és 10 képviselőtestületi tag választása lesz megejtve

A Nemzeti Egység nagytényi szervezete február 22-én népes választmányi ülést tartott, amelyen Fáy Ignác elnök a közelmúltban elhunyt Dörnyey Lajosról emlékezett meg kegyeletes szavakkal, aki hűséges tagja volt a pártnak.

Ezután Kutassy Gyulát üdvözölte az elnök református vezető-lelkészi beiktatása alkalmából. — Légy továbbra is vigasztalója és gyámoltója a rászorulóknak — mondotta Fáy Ignác — és karold fel ezután is ifjúságunkat, ugy nemes munkád és fáradtságod nem fog kárbaveszni. Adjon az Uristen erőt és kitartást, neked ehhez a nemzetépítő munkához!

Kutassy Gyula meghatóttan mondott köszönetet a meleg üdvözlésre. — Ugy érzem — mondotta, — mintha a szeretet pajzsára emeltek volna fel. Jól tudom, hogy ennek kapcsán a jövőben fokozottabb kötelességek várnak rám. Céloom mögött a magyar jövő kiépítése lebeg s ezt a célt mindenkor szolgáltni kívánom. A Nemzeti Egység több mint politika, ez a magyar magyar összefogás küzdelme, amely Isten segítségével a nemzet feltámadásához vezet.

Marastoni László országgyűlési képviselő emlékedt ezután szólásra, feszül érdeklődés kíséretében. — Folyó év tavaszán lesznek a községi választá-

sok — mondotta a képviselő. — Ne nézzük tétlenül mi sem a készülődéseket, hanem tegyük meg az előkészületeket. Legjobb lenne előkészítő bizottságot kiküldeni, amely bizottság tervezettel jönné a legközelebbi gyűlésünk elé.

Mészáros Jenő községi főjegyző felkérésére azt a választ adta, hogy a községi választás alkalmával bíró, törvénybíró, pénztárost, közgyámot, 12 előjárót és 10 képviselőtestületi tagot fognak megválasztani.

Mészáros főjegyző egyben örömmel közölte a választmánnyal, hogy a villanyvilágítási ügyben a község megegyezett a társasággal és a 28 lámpa üzembe helyezése esakhamar megoldást nyer. A főjegyző bejelentését nagy örömmel fogadta a választmány.

Keller Béla választókerületi elnök a községi választások előkészítésének elvégzésére 6 tagu bizottság kiküldését javasolja. Indítványait a választmány egyhangulag magáévá tette.

Ezután Fáy Ignác elnök záróbeszédében felhívta a tagok figyelmét a március 15-én tartandó hazafias ünnepségre. A tagok a gyűlés végeztével — élénk eszmecsere folytatóva — még sokáig együtt maradtak.

(T. K.)

IBOLYA

Elborulva ment. Gondok szántották:

Mi lesz ma? Mert hát élni kell!

Költöre sem hull égi manna,

Hiába dalol, énekel.

Mi lesz ma? — sóhajtott fel újra

S titkolt könny fénylett szemében,

Az éhség ördöge is marta,

Tiz fillér volt a zsebében.

Kenyeret vegyen e kis pénzén,

Vagy dohányt, hogy a bódulat

Elringassa s az álmok szárnyán

Szunnyadjon el az öntudat.

Kenyeret mégis! — sóhajtott fel,

Kenyeret! Az éhség nagy ur!

De nini, hull az első napfény

Tavasz lesz s az ég kék-azur.

S a budai utcácska sarkán

A nap legszebben fénylik tán,

Kis kosárból ibolyát kínál

Egy szöke haju, sápadt lány.

»Te kedves-kedves kis ibolya

— Ujjong a fiu — »Kikelet!

Istent dicsérni jöttél e földre,

Hogy boldog legyen ki szeret!»

S a könny, mely szemében reszketett

Mosi nagy kacagássá derült

S a gond, a bu, éhség gyötrelme

Varázsütésre mind elült.

S előkotorta tiz fillérjét.

— »Kérem a csokrot!» — halkan szól.

Bolond mese, kedves Olvasóm:

Az éhes ember költő volt.

Tessely Károly

A tényiek legfontosabb problémájáról: az őszibarack termesztéséről és értékesítéséről

A szövetkezet multjának kulisszatitkai

Irta: Winter Lajos.

A Nagytényi Ujság f. évi január 1-i számában dr. vitéz Molesányi Endrétől egy nagyon érdekes cikk jelent meg azon a címen: „Önálló hűtőházat és propagandát a tényi baracknak.” E téma környékünkre nézve oly rendkívül fontos és életbevágó, hogy nem szabad annak tartalmát csak úgy, egy cikkben kimerítettnek tekinteni, hanem azzal állandóan foglalkozni kell és kívánatos volna, ha minél többen szólnának hozzá. Hadd alakuljon ki egy egésszéges közvélemény.

Az idézett cikkirő is nemes intencióval csak a köz érdekében szólalt fel és fejtegetésében nagyon sok megzavarni való van. Kétségtelen tény az, hogy a nagymérvű őszibarackfa-telepítések miatt a legrosszabb korlátozások előbe néznek a termelők. Az már lebizonyosodott előre, hogy azok a kísérletek, melyek bizonyos oldalról megindultak arra nézve, hogy a mi környékünk őszibarack értékesítését helyes irányba vezesse — a megfelelő eredményre nem vezeték és így helyes az a következtetés is, hogy új alapokra kell fektetni a barackértékesítés szervét, az u. n. Szövetkezetet.

Nagyon is igaz az van a cikkirőnek abban is, hogy sokkal célszerűbb és gazdaságosabb volna a kisebb kockázattal járni a hazai, belső piac megszervezése, mert ilyen még nagyon sok volna a teendő. De valljuk be őszintén, ez az elgondolás csak most alakult ki, akkor, amikor már bizonyossá lett, hogy ama első feltevés, miszerint minden gondolatunk csak a külföldi export legyen, nem a leghelyesebbnek bizonyult és beigazodott, úgy ez milyen óriási nehézségekbe és akadályokba ütközik.

És itt engedlessék meg, hogy egy kis történelmi visszajáratást tegyek a mindnyájunk által sokat remélt szövetkezet multjáról.

Trianon által sújtott Csonka-Magyarországon az őszibarackfa nagyobb mérvű telepítése körülbelül 10—12 évvel ezelőtől indult meg és hatványozva oly nagy méreteket ölt, hogy azok a körök, kik ezzel a termelési ággal már évtizedekkel előbb foglalkoztak, kezdték felfigyelni és aggodalmaskodni: mi lesz az ő régi tenyészetükkel, ha ily gomba módra, minden terv és sokszor hozzátérés nélkül mindinkább fokozottabb mértékben szaporodnak az új telepítések?

Különösen Nagytényén és Budafok vezető egyéniségei ismerték fel a közelgő veszélyt és kezdtek a jövőről gondoskodni. Ily módon vetődött fel egy értékesítési szövetkezet gondolata és ennek lelkes híveként szegődött mindjárt Budafok buzgó és nemesen gondolkodó polgármestere, ki aggodva városa és környékének lakosait majd érhető károk miatt, a szép ideáltól sarkalva, a mozgalom élére állott.

Csakhogy az idealizmustól a realizmusig nagy ut vezet. Egy szövetkezet és főleg értékesítő szövetkezet megalakításához és az üzleték lebonyolításához főleg pénz kell. A polgármester azt hitte, hogy azok a termelők, kiknek ügyét magáévá tette és kikért aztán sikra szállott — a saját jól felfogott érdekében, — a megfelelő tőkét rendelkezésre is fogják bocsátani. De nem így történt. Azonban a tervék — jobban ábrándok — csak tovább szövedtek. Ha az egyes termelők elég kicsinyek ahhoz, hogy saját érdekében áldozatok hozzanak, azt gondolták, majd a város, mint ilyen, melynek lakosai nagyrésze mégis termelő is, majd előteremti a szükséges tőkét. A más pénzből, a város pénzből (és más város pénzből — gondolták a nagytényiek) a terv már megvalósítható. Így alakult meg a nagy és nagyobb hűtőház és egy az ezt bírli — szerény — szövetkezet, melynek kicsi tőkéjét is tulnyomó részben nem az érdekel termelők, hanem a város és néhány, a hűtőház építésében érdekel vállalkozó adta.

Megalakult a szövetkezet... Nehéz dolog volt, mégis ez volt a könnyebb. Most jött volna a belső megszervezés, az üzlet megszervezése, az értékesítés megszervezése. És itt mulatkozott a régi, százados baj, amelyre a kormányzó ur szolnoki beszédében oly klasszikusan és bölcsen rámutatott: „*hogy fajnak a régi időkben politizált, harcolt, vértelt — a jóléttel jöközött kereskedelemmel és üzlettel elöböl nem foglalkozott.*”

És nem akadt a szövetkezetben az az üzletember, aki az üzletet és a kellő organizációt helyesen megszervezni tudta volna. Vagy másképp: nem volt a szövetkezet vezetőségének, vagy mondjuk, 30 tagú igazgatóságának (amelyben Nagytényén is szép számmal képviselve volt) az a képessége, hogy a szövetkezet élére egy vezetőséhez érő embert tudott volna állítani. Ilyen viszonyok mellett kénytelen volt a polgármester, aki egész életét át mégis csak közszolgálati ember volt, a szövetkezet élére állni és mellékesen azt is vezetni, adminisztrálni és üzletet kötni. Egészségének, szabadságának, összes szabad idejének feláldozásával a szövetkezetet vezetni és irányítani.

Hogy ez így történt, csak a termelők az okai. A szövetkezet mindazonáltal — és itt teljes elismerés Záborszky polgármesternek — megállja a helyét, ha hivatását csak részben is betöltötte. Továbbra is szükség lesz rá. Be kell vallani, a szövetkezet küzd mindazon kezdő nehézségekkel, melyek minden kereskedelmi vállalatnál fennállanak. Nem áll az a megállapítás, hit-híresztelés vagy (téves) információ, hogy:

a szövetkezet megalakításával és a hűtőház felépítésével egyszermindenkorra meg fog szünni az értékesítés problémája. Ilyet az igazgatóság nem mert hirdetni, mert maga s-m hihetett abban. Ilyet csak azok mondhattak, akik a dolog könnyebb oldalát fogták és hinni akarták, hogy a szövetkezet megalakulásával megszűnik minden baj, vagy akik a szövetkezetnek ártani akartak. Annyi bizonyos, hogy maguk a termelők és természetők is nagyon kártékonyan hatottak a szövetkezetre. De erről talán máskor.

Ma csak óva akarom inteni a nagytényieket, nehogy egy újabb értékesítő szövetkezet vagy különösen hűtőház létesítésének gondolatával foglalkozzának. Ehhez pénz és hozzáértés kell. És ha egy új szövetkezet céljaira — a község pénzének igénybevétele nélkül! — össze tudnak hozni husz-harmincezer pengőt, akkor azt a budafoki hűtőház kibérlésére, vagy új keretként fektessék pénzükre a már meglévő szövetkezet mostani keretébe és ha éreznek magukban

elég erőt és kereskedelmi képességet, ragadják a vezetést magukhoz. Ez mindenesetre olcsóbb és praktikusabb megoldás. Ott áll a község határában, — csak a határat másik oldalán — a legkedvezőbb helyen, a legmodernebbül berendezett hűtőház: itt van már bizonyosképpen begyakorolt és hozzáértő tisztviselőik. Mindmennyi nem megvetendő, sőt nagyon megbecsülendő tényező!

Ne csináljunk ellentétet Budafok és Nagytényi között. Sok közös érdekük van, melyeket egyesített erővel sokkal jobban tudnak elérni, mint külön-külön.

És végül, ne áldomdjuk az árak hivatalos megállapításáról! Ez mindenképpen természetellenes, erőltetett dolog. Ha ideig-óráig megállja helyét, soká nem tartható fenn. Az árak mindig a kereslet és kínálat törvénye szerint igazodnak, melyet ha erőszakkal meg akarnak akasztani, akkor azt a közgazdaság másik ága sínyli meg. Az pedig csak helyi érdekesoport különös érdeke lehet, nem pedig országos, hazafias cél.

A kongresszusi iroda üzeni...

Az Eucharisztikus Világkongresszus alkalmából a magyar királyi posta 1938. május havában 100 százalékos felárral árusítandó 6, 10, 16, 20, 32, 40 és 50 filléres értékelésű emlékbélyegeket magában foglaló, tehát hét darabból álló 150.000 darab bélyegblokkot bocsát forgalomba. A 16 és 20 filléres bélyegek sorozaton kívül is kaphatók. Az így kibocsátott összes bélyegek természetesen felár nélküli értékben postai bérmentesítésre felhasználhatók.

Az említett blokk eladási ára 3.48 pengő és ezeknek megvásárlására március 12-ig lehet előjegyeztetni. Budapesti lakosok a budapesti 4. számú, a vidékiek a budapesti 72. számú postahivatalnál rendszeren felbélyegeztet levelezőlapon jegyeztetethetnek elő. Vételárat előre fizetni nem kell és nem is lehet. Akik vásárlási szándékukat a fenti módon előre bejelentették, értesítést kapnak arról, hogy igénylésük kielégülhető-e vagy sem. A 16 és 20 filléres bélyeg-k 1938. májusában külön előzetes jelentkezés nélkül is megvásárolhatók lesznek a postahivataloknál.

—o—

A Budapesti közönség áldozatkészségéről a február 15-én lezart lakásmegajánlások valóban szép képet nyújtanak. A budapesti és budapestkörnyéki lakosság megértette, hogy milyen nagy ügyről van szó. Ezideig csak külföldiek számára fogadott el a kongresszus vendégdondozó hivatala egyéni szállásigényléseket a kongresszus időtartamára. Most, miután elegendő lakás áll rendelkezésre, magyarországi vidékiek is igényelhetnek egyéni elszállásolást a vendégdondozó hivatal utján, Budapest, IV., Vámház körút 2.

—o—

Közeledik a kongresszus, közelednek a főünnepségek s igen sokan érdeklődnek a főünnepségeken való részvételről, az ülőhelyekről, stb. Az ünnepségek

színhelyét körülvevő kordonon tagsági igazolvánnyal, utazási igazolvánnyal, vagy autótagsági jeggyel lehet átmenni. Tribünjegyet, ülőhely jegyet vagy autópark jegyet csak tagsági igazolvány vagy utazási igazolvány felmutatása mellett lehet majd váltani. A Hősök térén és a városligeti tó medrében a nyolc tribünön és egyébként összesen 137.046 ülőhely lesz. A Dunaparton 10.000 (hajókörmény) és az Andrásy uton szintén 10.000 ülőhely lesz. Az előhelyek árai: tribünbérlet 1 tribünjegy a Hősök terére, 1 ülőhely a Dunapartonra, 1 ülőhely az Andrásy utra 10 pengő. Számozott ülőhelyek a Hősök térén 1.50 pengő, számozott ülőhely a tómederben 1 pengő, ülőhely (számozatlan) a tómederben 50 fillér. Ülőhely az Andrásy uton 1 pengő, ülőhely a Dunaparton 1 pengő.

Autótagsági jegy és az autóparkjegy ára még pontosan nincs megállapítva. A bérletek hat darab kiszakítható jegyet tartalmazó füzetjegyek lesznek. A jegyek a következő ünnepségekre szólnak:

május 25-én délután a Hősök térén megnyitó ünnepség,

május 26-án délelőtt a Hősök térén ifjúsági szentmise,

május 26-án este a Dunaparton hajókörmény,

május 29-én délelőtt a Hősök térén legátusi szentmise,

május 29-én délután a Hősök térén záróünnepség,

május 30-án délelőtt az Andrásy uton Szent Jobb körmenet,

A jegyek március 16-tól lesznek kaphatók a központban és a menetjegyirodáknban.

Dr vitéz Endre László alispán küldöttséget vezetett vitéz Gömbös Gyulánéhoz

Tizenhét diszpolgári oklevelet nyújtottak át az elhunyt miniszterelnök özvegyének

A gödöllői járás tizenhét községe nevében péntek délután 5 órakor adták át Gömbös Gyula özvegyének a járás községei által készített diszpolgári okleveleket, amelyek vitéz Gömbös Gyulának még 1930-ban történt diszpolgárrá választásáról szóltak s amelyeket a meghodogult Gömbös Gyula életében nem vehetett át. A népes küldöttséget dr vitéz Endre László, Pest vármegye alispánja vezette.

Özv. vitéz Gömbös Gyuláné Dóra leánya, Sztranyavszky Sándor, a képviselőház elnöke, és több társadalmi előkelőség társaságában fogadta a küldöttséget. Vitéz Endre László hangsúlyozta szavai bevezetőjében, hogy a gödöllői járás községei akkor választották diszpolgárrá Gömbös Gyulát, amikor még nem volt a hatalomnak azon a fokán, amelyre később a legfelsőbb elhatározás és a nemzet szeretete emelte. Gömbös Gyula eszméi már akkor benne éltek az emberek lelkében, őt tekintették a magyar nacionalista törekvések vezérének, a diszpolgári oklevél tehát nem

a hatalmon lévő embert akarta szolgálni, hanem a fajtáját forrón szerető magyart s a járás közönsége és az egész ország is meg van győződve arról, hogy az országot csak abban a szellemben lehet vezetni, amelyet Gömbös Gyula mindenkor képviselt.

— A Gömbös Gyulához közelállók — fejezte be beszédét vitéz dr Endre László — örömmel látjuk, hogy Gömbös Gyula özvegye abban a szellemben neveli gyermekeit, amely szellemben édesapjuk oldalán nevelkedtek.

— Arra kérem őket is, hogy amikor ezek az oklevelek kezeik közé kerülnek és ha azok között lapozgatnak, emlékezzenek mindig arra, hogy édesapjuknak, Gömbös Gyulának emlékét mélyen a szívébe zárta az egész ország.

Özv. Gömbös Gyuláné meghatott szavakkal mondott köszönetet a küldöttség vezetőjének, dr vitéz Endre Lászlónak, majd sokáig elbeszélgetett a küldöttség tagjaival.

Dr Schultz Gábor főszolgabírónak valamint dr. Blaskovich Gábor vm. másodfőjegyzőnek is nagy esélye van arra, hogy Pest-vármegye főjegyzői állását elnyeri

Legutóbbi lapszámunkban megírtuk, hogy Ney Géza főjegyző nyugdíjazásával kapcsolatosan a májusi közgyűlés fog dönteni a főjegyzői állás betöltéséről.

Lapzártakor örömmel értesülünk, hogy a budavédelmi járás polgársága által oly őszintén nagyrabecsült főszolgabírónk dr Schultz Gábornak igen nagy esélyei vannak a Pest vármegye főjegyzői állás elnyerésére. A polgárság szeretetétől és nagyrabecsülésétől eltekintve, a szakörök véleménye is az, hogy dr Schultz Gábort messze kimagasló közigazgatási tudása és széles látóköre mindenképpen predestinálják e diszes és felelősségteljes állás betöltésére.

A vármegye főjegyzői állásra a mult számunkban említett dr Pohl Sándor főszolgabírón kívül dr Blaskovich Lajos vm. másodfőjegyző is pályázik, szintén erős eséllyel.

Dr Blaskovich Lajoshoz, mint a vármegyének immár 17 éven át működő központi sajtóelőadóójához régi kapcsolatok fűzik lapunkat s ismervén kiváló képességeit, örömmel hallottuk, hogy néki is erős esélye van arra nézve, hogy vm. főjegyzőnek megválasztják.

ÉN IGY IMÁDKOZOM

Réthy Zoltán dr. versei — Ányos kiadás

Érző szívé ember lehelletszerű írása ez a könyv. Nem gőgös, nem modernkedő, nem virtuskodó, nem hetvenkedő írás ez, nem új forma keresés, hanem a szívtől, a szeretettől és a nagyon mély érzésektől sugárzik minden sora.

Igaza van a költőnek: Ő »a Pilis alján, ringó bölcsők felett a dala. A nemes, tiszta szívek dalnoka ő, telítve a családi és szociális eszmék melengető értelmeivel. A magyar anyák költője ő, a gyermekáldás boldogságot hozó örömeinek hirdetője, a gyermeki lélek megértő apostola.

A »Magyar anyák a Golgotán« című ciklusának minden verse élmény. A »Szép asszony tükre« című ciklusának pedig Réthy Zoltán lírájának csodálatos melegsége táru elénk.

A legtisztultabb világnézet költője ő, egyik komoly ígérete a ma élő poétáknak.

Réthy Zoltán dr-t a ténynyi közönség is jól ismeri, aki az Ányos Irodalmi Társaság élén megjelent a lapunk által rendezett irodalmi estünkön. Reméljük, viszontlátjuk őt.

»En így imádkozom« című új könyve megrendelhető szerkesztőségünkben.

A Nagytényi Apolló Mozgó kétheti műsorát lapunk másik helyén közöljük. Csupa ragyogó nagy film. A ténynyi moziba járni élvezetes és olcsó szórakozás. tekintse meg az új műsort, amely a fővárossal egyidőben megy.

HÖLGSYAROK

Írta: Garamvölgyi Marika.

Választójogi reform és a nő

Azt mondják, a nők helyzete nagyon nehéz, hogy miért? Erre is készek a feleletek. Tulsulyban vagyunk. Hát baj ez? Azt felelik: igen, mert nem tudunk férjhez menni mindnyájan. Nem találjuk nevelésünk panaszkodásunkat nagy számunk miatt? A férfiaknál ez erőt jelent, miért kell nálunk gyengeséget látni benne? Ott van a hiba, hogy nem vesszük észre, hogy az élet színpadán csak statiszták vagyunk, holott rendezők, vagy legalább egy-egy jobb jellemzők lehetünk. Minden adottságunk megvan hozzá. A nő született politikus. Gondoljunk arra, mennyi találékonyságra, diplomáciára van szükség a nőnek, hogy férjhez mehessen, állásba jusson, karriert csinálhasson. A nő az, akinek a szegénység, a nyomor, az igazságtalanság fáj. O az, aki le tud érezkedni, aki nem fölfelé demokratikus, hanem lefelé. Már pedig ezek a szociológia elengedhetetlen kellékei. Tehát a nő született szociológus is. Ezt a javak gyűjtéséhez, elosztásához, gyümölcsötvetetéséhez, takarékosághoz, tehát gazdaságpolitikai ismeretek van. A nő ösztönös megérzéssel, szeretetével sok olyan dolgot lát meg, amire a férfit riedg tudása, száraz logikája nem vezeti el. A társadalom élető elemé az erkölés. kik erkölésőek? Akik vallásosak. Hol találjuk legnagyobb számmal a vallásos egyéneket? A nők között. Emélfogva etikai érzékük is van. Világosan láthatjuk, hogy a nők hivatott társadalmi vezetők.

A nő nagy hatalmi kifejtésre képes a család keretén belül is, mert okosságával, szeretetével úgy irányíthatja a családot, ahogy akarja. A köz szolgalatába állíthatja meggyőző érzékével a férjét s vallásos, helyes politikai irányítással nevelt gyermekeivel biztosíthatja a jövő generáció gondolkodását is. Sajnos, erre nagyon kevés nő gondol. Kicsiny érdekei lekötik, elfelejtetik vele magasabb hivatását. Teljes közönyben élnek. A politika és közügyek nem érdeklik őket. Oly annyira, hogy a most kiadott választójogi tervezet bünül rója fel és büntetni óhajta ezért az egész női társadalmat, mert ezzel indokolják, hogy a férfiak jogával nem lehet egyenlővé tenni a nőket.

Ma történelmi idöket élünk. Nagy feladatok vannak a női társadalomra. Össze kell fognunk és nem szabad közönyöské lenni. A női mozgalomnak új erőre kell kapni, a tetterőnek fel kell lángolni erősebben, mint a multban. Célkitűzéseink legyenek a következők: megélhetési-, politikai jogaink védelme és kiterjesztése, a társadalom összetartása, a közszellem teljes, erkölcsi elvektől irányított befolyásolása és a társadalom megvédése, a bomlasztó eszméktől való megisztítása. Nem azért tettem előre az egyéni érdeket, mintha az fontosabb volna, érte fel lehetne áldozni a közérdeket, hanem azért, mert addig nem tudunk sulyt, érvényt szerezni eszméinknek, míg saját érdekeinket nem védjük meg.

Közéjövöben a választójogi reform tárgyalásánál szőnyegre kerülnek az elhanyagolt női jogok is. Kérni fogják a nők választójogának egyenlővé tételét a férfiakéval. Eber figyelemmel kell kísérni ezeket a

vitákat. Amit most fognak törvénybe iktalni, azon aztán sokáig nem lehet változtatni. Nagy felelősség vár most ránk. Nemesak a mi jogainkat védjük most, hanem utódainkét is, ha követeljük az egyenjogúságot. A nők szavazati jogának kiszélesítésével nemesak a nő lesz gazdagabb, nyer a társadalom, nyer a kereszténység is vele.

A férfiak büszkék igazságszeretletükre, elfogulatlanságukra. Csak egy pillantást kell vetnünk a most érvényben levő választójogi törvényre, mindjárt látjuk, mennyi igazságtalanságot követtek el a nőkkel szemben. A nő később szavazhat, mint a férfi, holott előbb érik, mint a férfi. Szavazati jogát rajta kívül álló tényezőktől teszi függővé. Nevezetesen 10 évi megszaktitásmétküli munka vállaláshoz vagy nagyszámu élő gyermek világrahozásához és életbentartásához kötik a jogát. Főiskolákból részben kizárják, részben lebeszélik a beiratkozásról, s ugyanakkor előnyben részesítik a főiskolát végzeteket.

A parlamentben sok védője, de még több ellenése lesz a női érdekeknek. Mégis remélnünk kell a siker kivívását.

Befejezésül még azt akarom kifejezni, hogy csak a titkos szavazás hívei lehetünk, mert ez észszerű és egyedül jogos szavazási mód.

Mit viselünk tavasszal

A nagy pesti szalonok elkészültek a bemutatókra. Mindenkinék nagy örömet fog szerezni az idei tavaszi divat változatosságával. A korai hírek arról számolnak be, hogy diszerek lesznek a ruhák. A jóslás bevált. Sok a szőke, aszur, himzés, plüssé. De aki az egyszerű ruhákat kedveli, az is megtalálja a magának megfelelőt. A kabátok tulnyomó része teszthezálto. Kabátoknak, pelérineknek egész skálája vonul fel. Csi-pöig éri, háromnegyedes és egész hosszuk. Hosszu alatt szoknya szélég erőt értünk, ugyanolyan ? ? mint a tavalyiak. A bolerókat is kedvelni fogjuk, melegebb napokon ruha fölé ezeket viseljük.

Közlők néhány rajzot:

1. Rozsdavörös kis angol kosztüm, kihajtó széle krém, zöld a közepe és ugyanilyen zöld a szoknya.
2. Francia kabát sarga szövetből.
3. Szegőzött buzakék marokén ruha.
4. Virághimzéssel, plüsszével diszített, albatroz színű könnyű szövetruha, plüsszirozott rövid kabát-kával.

Rézgálc - Horganyfehér

Li.thopon - Minium

Olomházag-ban csakis

ORION

védjegyűt kerjünk!

Gyártja: a METALLOCHEMIA Rt. nagytényi gyártelepe

FEHÉR VIRÁG!

Dörnyei Lajos emlékére.

A mennyországi országúton
Fáradt vándor jár magában,
Vándorbot van a kezében
S fehér virág gomblyukában.

Lelke most is tiszta, fehér...
S bármily gyász maradt utána.
Megérkezése örömmünnep,
Ugy érzem, ott a mennyországbán!

Angyali kezek rögös útját
Fehér virággal szórták tele!
De ilt a földön köztünk maradt
Érző, jóságos, boldog szíve.

Rubió Lajos.

Szekszárd

Visztaemlékezés a tényiek feledhetetlen szekszárdi kirándulására, amelyet a nyáron nagy örömmel megismételnek.

Van néhány hónapja, hogy voltunk Szekszárdon. Százhusz tagu néppel, egy kiránduláson. De azért még most is úgy gondolok rája. Mintha ott mulatnék még a baktába. Szinte érzem is még a jó bor zamátját, Élvezem mindnyájunk arany hangulatját, Magam előtt látom a nagy társaságot, Kiket Pista bácsi ott vendégül látott. Nem hiszem, hogy akad csak egy is közöttünk! Kí így nyilatkozna: »Kár, hogy odamentünk! Mert aki azt mondja, a teremburáját, Az meg sem kóstolta Szekszárd tüzes borát!

König Antal

ZONGORÁT, PIANINÓT, HARMONIUMOT
bármily állapotban magas áron vesznek

Dehmal Károly

zongoragyáros, aranykoszorús mester, **Budapest, Rákóczi ut 19.** Tel.: 142-104. Magyarország legnagyobb keresztény szakvállalata. Világhírű zongorák állandó raktára. **10 évi jótállás,** kedvező részletfizetés. Javítások, hangolások állandó vidéki autószerelőnkkel garanciával.

HIREK

A Nagytényi Polgári Iskola február 28-án kedves és jólsikerült műsoros estet rendezett az iskola növendékeinek tehetséges közreműködésével. Az est kitűnő megrendezéséért a kiváló tanári kart illeti a teljes elismerés.

A 803. sz. »Nagyboldogasszony« cserkészcsapat február 19-én nagyszerű teatetet rendezett a zsufalásig megtelt Szelman-vendéglőben. A műsor is kitűnő volt, amelynek keretében Detre Károly festőművész viharos sikert aratott. Komoly, művészi élményt nyújtott Vásárhelyi László zenetanár és dr. Pencz Ferenc hegedűszáma. Sikere volt Major Lajos zeneszámainak is. A kedves és sokat bugzókodó cserkészek szép szindarabját és magánszámait melegen megtapsolta a nagyszámu közönség.

A Keresztény Ifjak Egyesülete budafoki székházában február 26-án nagyszerű jelmezestélyt rendezett, amelyen a helyi és környékbeli előkelőségek is megjelentek. A hangulatos mulatság reggel 6 óráig tartott.

A Budafoki Járás Vitézei február 28-án Budafokon, a Keresztény Polgári Kör helyiségében vitéz tiszabeői Hellebronth Antal tüzértábornok, a vitézi kapitány helyettesének és Preszly Elemér főispán védnöksége alatt nagy érdeklődéssel kísért vitézi estet rendezett.

Dörnyei Lajos nyomdatisztviselőt, a tényiek kedves Dörnyei bácsiját, óriási részvét kíséretében temették el a helybeli temetőben. A sirál Behumy Ferenc és Kiss Sándor mondtak megható beszédet. Dörnyeyt kívánsága szerint frontharcos bajtársai is kikísérték utolsó útjára, koporsóját pedig a frontharcos lepellel borították le. Mélyen lesújtott családja iránt igen nagy részvét nyilvánult meg.

A Nagytényi Polgári Kör multheti ülésén Oberhuber Alfréd elnök az elhunyt Dörnyei Lajost búcsuztatta megható és meleg szavakkal, majd Kutassy Gyulát üdvözölte lelkésszé történt megválasztása alkalmával. Ezután dr. Horváth József állatorvost, ifjabb Fejner Istvánt, Buzás Lászlót és Csutoros Pált a választmány a tagok sorába egyhangulag felvette.

Dr. Pencz Ferenc titkári jelentéséből megtudtuk, hogy a sakkverseny győztese Bleyer Andor lett. Az Iparoskör az »Alvinczi huszároké előadására készül. A szépenéjű operettet a Polgári Kör házizenekara fogja kísérni. Április elején hangversenyt rendez a Kör. Az egyre értékesebb könyvtár részére 104 db új könyvet szereztek be. Bravó, Polgári Kör!

Budatényi Dalárda február hó 26-án a Weisz Károly-féle vendéglőben kitűnően sikerült vidám farsangi és dalosestet rendezett. Örömmel látjuk, hogy a Fábry Ignác tanfelügyelő elnöke alatt működő dalárda újra éled és kitűnő szerepléssel bizonyította be életrevalóságát.

A Nagytényi Polgári Kör f. évi március 6-án (vasárnap) este 8 órakor az Illés-vendéglőben levő he-

lyiségében tartja XXVII. évi rendes közgyűlését. Társgyozozat: 1. Tisztikar beszámolója. 2. A zárzámadások megállapítása. 3. Felmentvény megszavazása. 4. Új tisztikar, választmány és számvizsgáló bizottság választása. 5. A költségvetés megállapítása. 6. Esetleges indítványok.

A Nagytényi Iparoskör és Sportegylete február 26-án látványos és kitűnően sikerült jelmezbált rendezett, amelyen a zenét elsőrangú fővárosi jazz-zenekar szolgáltatta. Hushagyó kedden jólsikerült családias farangi estélyt tartottak.

Hangos filmbemutató Diósdon. A M. Kir. Külkereskedelmi Hivatal Diósd község előjárósága felkérésére Diósd községben, a Wéber-vendéglőben február 17-én hangos filmbemutatót rendezett, amelyen vetítésre kerültek a Hivatalnak ugy belföldön, mint külföldön nagy sikert aratott kulturalfilmjei. A nagyszerű kultúrelőadás megrendezése körül vitéz Major Miklós főfelügyelő, a nagytényi kirendeltség vezetője hathatósan tevékenykedett.

A londoni posta alagutvasutja 10 éves. Az egész világon nagában álló ez a földalatti vasut, amely kizárólag postai zárlatok és csomagok szállítására szolgál. Az alagut teljes hossza 10 km. átmérője 2,75 m. a vonalak kétvágányúak, a kocsi nyomtávja 0,61 méter. Egy-egy szerelvény 2-3 kocsiból áll, egy kocsi 4,09 méter hosszú. Valamennyi motorkocsiként épült. Az alagutvasut évenként 6,5 millió levélzástot és 4,5 millió csomagot szállít. Átlagosan 3-4 perc alatt lehet egy vonatot indítani, tehát 20 óra alatt 3-400 vonatot, miáltal kevés személyzettel a lehető legrövidebb idő alatt nyer lebonolyitást e nagy világváros postai forgalma.

A »Mezőgazdaság« februári száma rendkívül érdekes és tanulságos cikket közöl Westsik Vilmos kísérleteiről 5 fajta borsó termelésével kapcsolatban, Kolbay Károly: A természetdől növényfajta helyes megválasztásáról ír. Mutatványszámot lapunkra való hivatkozására egyziben készséggel küld a »Mezőgazdaság« kiadóhivatala: Budapest, VIII. Baross u. 77.

Mivel biztosíthatjuk a télvégi permetezés sikerét a gyümölcsösben? Erről a kérdéstről ír a Növényvédelem és Kertészet most megjelent száma. A dusan illusztrát, színes gyümölcsképet is közlő két szaklapból a »Növényvédelem« kiadóhivatala (Budapest, V., Vécsey-u. 4.) egy alkalommal díjtalanul küld mutatványszámot.

A Nagytényi Apolló mozgó műsora:

Március 5-6, szombaton 8, vasárnap fél 4, háromnegyed 6 és 8 órakor: **Elssler Fanny.** A reichstadti herceg és a világghires táncosnő romantikus története. Tele dallal, táncal. — **Banditák országa.** Bravuros cowboy-film 7 felvonásban.

**Modern csillárokat
és asztali lámpákat
mindennemű villamos
háziorfosl készületekkel
bemutat és szállít a**

Budafoki Villamossági R. T.

Kirendeltség: Nagytény, Duna u. 12.

Szent István

csokoládé

a legiobb

Ritka alkalmi vételek!

1500 öles termő fajbarackos ölenként 4.— P-ért.
2000 öles 4 éves, 1200 öles 5 éves = 5.— P-ért.
Telkek és házhelyek Baross Gábor-telepen 3.—
pengőtől négyszögölenként! — Üres földök
ölenként 1.50 P-16l.

Mielőtt házat, telket, földet vagy öszibarackot akar venni vagy eladni, forduljon bizalommal

Müller József

engedélyes ingatlanforgalmi irodájához!
Nagytény, Fő u. 43. Aut. telefon: 269-930.
Nagytény 9.

Építést! Átala' itást!

Mindennemű építési, nedves fal szigetelés,
burkolást, tető átédést, új padlózást stb.
50 százalék megtakarítás mellett vállalja:

MÜLLER JÓZSEF
építési vállalkozó, okl. kőművesmester.

Felölös szerkesztő és kiadó:

Tessely Károly

Telefon: Nagytény 32.